

DIGIJÄÄMISTÖ

OSA 1

—

ENNAKOINTIA
ENNEN
KUOLEMAA

 enter
2019

DIGIJÄÄMISTÖ

Ennakointia ennen kuolemaa

Digijäämistöllä tarkoitetaan sitä kaikkea digitaalista aineistoa, jonka jätät jälkeesi. Näitä ovat esimerkiksi sähköpostit, teksti- ym. viestit, digitaaliset valokuvat, sosiaalisen median sisällöt ja tietokoneelle tai pilveen tallennetut dokumentit. Puhelimen, tabletin, tietokoneen kovalevyn, muistitikkujen ja pilven lisäksi digitaalista aineistoa on internetin eri palveluntarjoajilla.

Digitaalisen perinnön suunnittelulla voit itse auttaa omaisia ja läheisiä toteuttamaan tahtosi ja toiveesi digijäämistösi kohtalosta. Ilman tietoa tärkeimmistä käyttäjätunnuksista ja salasanoista digijäämistön selvittäjän tehtävä muodostuu työlääksi tai jopa mahdottomaksi.

- ★ Kirjaa tärkeimmät tunnuksesi johonkin ylös.
- ★ Huolehdi, että joku uskottu ihminen tietää, mistä tunnuksesi löytyvät.
- ★ Poista käyttäjätillisi palveluista, joita et muutenkaan käytä.

ENTERIN KÄYTÄNNÖN VINKIT:

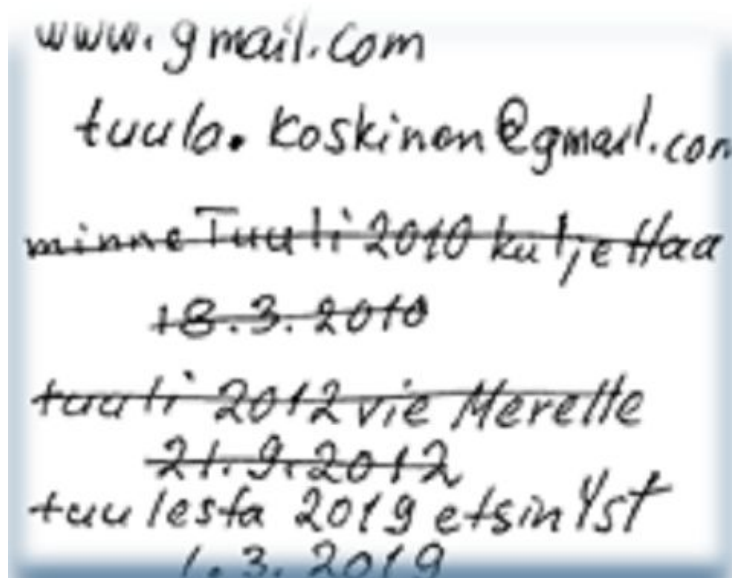
1. Kirjaa eri **laitteiden ja palveluiden** käyttäjätunnukset ja salasanat selkeästi ylös johonkin. Monessa palvelussa saattaa olla vahvistuksena myös puhelinnumero.
2. Kaikkia käyttäjätilejä ei ole tarpeen kirjata ylös - vain sellaiset tilit ja sovellukset, jotka sisältävät tärkeitä dokumentteja, valokuvia tai varallisuutta. Muista myös laskuttavat palvelut.
Huomioi ainakin seuraavien palveluiden käyttäjätunnukset ja salasanat:
 - Sähköpostitilit (kaikki)
 - Puhelin- ja internetpalveluiden tarjoajat, voimassa olevat sopimukset, laskuttavat palvelut
 - Pilvipalvelut (Dropbox, Google Drive, iCloud, OneDrive...)
 - Yhteisöpalvelut (Facebook, Twitter, Instagram, LinkedIn...)
 - Suoratoistopalvelut (Netflix, Spotify, ViaPlay, BookBeat...)
 - Ostetut pelit ja e-kirjat
 - Rahapelien ja maksusovellusten käyttäjätilit (Veikkaus, PayPal, eBay...)

KÄYTTÄJÄTUNNUKSENI JA SALASANANI DIGIJÄÄMISTÖNI HOITAJALLE
(Esimerkkitaulukko hyödynnettäväksi)

PALVELU	KÄYTTÄJÄTUNNUS	SALASANA	LISÄTURVA
Sähköposti	essi.enterilainen@gmail.com	pitkäsalausana123	puhelinnumero
Google-tili	essi.enterilainen@gmail.com	Ka1kk1allakukk11	puhelinnumero
Kannettava tietokone	käyttäjätili	gggklgfuyrt	pin-koodi
Älypuhelin	sim-kortin pin: 746352	laitteen pin: 746352	
Facebook	essi.enterilainen@gmail.com	Kukkakaupa55a	puhelinnumero
Sanoma-tunnus			
Netflix			
Spotify			

Kuva 1. Tunnuslukutaulukko

3. Monet kirjaavat salasanat tietokoneelleen taulukkoon. Hyvä vaihtoehto on myös paperivihko. Muista kertoa jollekin läheisellesi, mistä nämä kaikki tiedot löytyvät tarpeen vaatiessa.

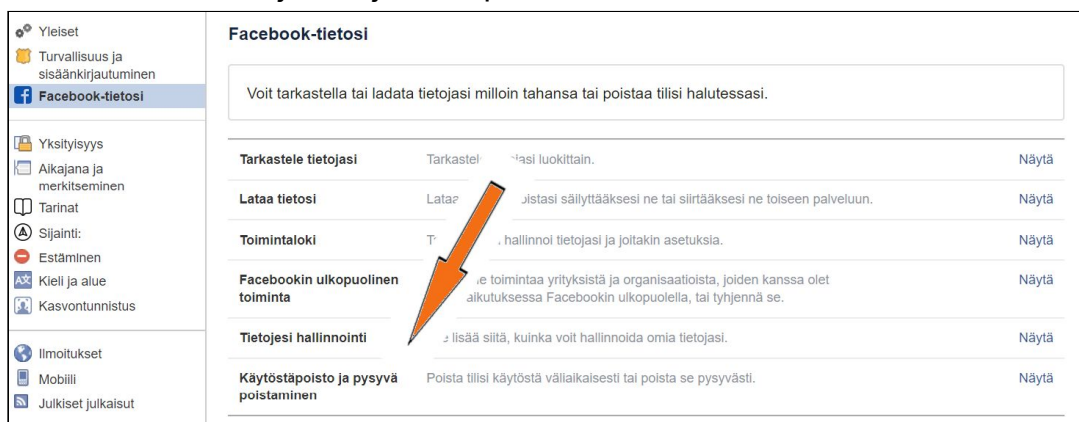

Kuva 2. Esimerkki käyttäjätunnusvihkosta

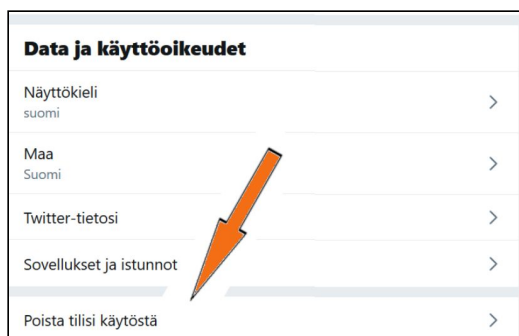
TAPOJA SÄILYTTÄÄ KÄYTTÄJÄTUNNUKSIA JA SALASANOJA SISÄLTÄVÄ ASIAKIRJA:

- ★ Vie dokumentti pilvipalveluun (esim. Google Drive) ja anna luotetulle henkilölle lukuoikeus ko. dokumenttiin.
- ★ Säilytä dokumentti tietokoneellasi salasana suojattuna. Anna luotetulle henkilölle tietokoneesi ja dokumentin salasana.
- ★ Kirjaa käyttäjätunnukset ja salasanat paperille tai vihkoon ja säilytä se tallelokerossa, kassakaapissa tai suljetussa kirjekuoressa testamentin välissä. Tutustu säilytyspaikkojen hintoihin: www.taloustaito.fi/Rahat/mista-pankista-talleloker-o-tai-asiakirjasailytys-vertailimme-hinnat/#ceade818
- ★ Käytä salasanojen hallintasovellusta ja luovuta sovelluksen salasana luotetulle henkilölle.

4. Jos olet rekisteröitynyt palveluihin, joita et enää käytä, poista palvelusta ensin historiatiedot ja sen jälkeen poista tilisi kokonaan.

Kuva 3. Facebook-tilin poistaminen

Kuva 4. Twitter-tilin poistaminen

5. Jokaisen henkilön on suositeltavaa tehdä edunvalvontavaltuus ollessaan vielä hyvissä henkisissä ja fyysisissä voimissa. Lisätietoa:
www.maistraatti.fi/fi/Palvelut/holhoustoimi/Edunvalvontavaltuus/

6. Joissakin palveluissa (esim. Facebook, Google) voi määrittää jo ennakkoon henkilön, joka huolehtii tilin asettamisesta muistotiliksi tai tilin lopettamisesta. Tutustu palvelukohtaisiin ohjeisiin:
 - Mitä Facebook-tilille tapahtuu, kun kuolen?:
www.facebook.com/help/103897939701143
 - Google-tilin käyttämättömyyden hallinta
support.google.com/accounts/answer/3036546?hl=fiMieti myös ennakkoon, mihin ja miten haluat taltioida muistojasi elämästäsi jälkipolville. Jotkut esimerkiksi kirjoittavat muistelmia ja taltioivat kuvia ulkoiselle kovalevylle. Myös henkilön muisteluun tarkoitettuja kaupallisia palveluita on olemassa, kuten Epooq ja Emonum.

7. Käytä palveluita entiseen malliin, äläkä murehdi huomisesta!

MUIDEN TAHOJEN HYVIÄ LINKKEJÄ DIGIJÄÄMISTÖÖN LIITTYEN:

HOK-Elanto - Digitaalinen tahtoni - ohjeita ja lomake tahdon ilmaisuun:
www.hok-elannonlakipalvelu.fi/palvelut/digitaalinen-tahtoni/

Lisätietoa edunvalvontavaltuutuksesta:
www.maistraatti.fi/fi/Palvelut/holhoustoimi/Edunvalvontavaltuus/

Mitä Facebook-tilille tapahtuu, jos kuolen?:
www.facebook.com/help/103897939701143

Tutustu myös aineistoon:
DIGIJÄÄMISTÖT osa 2 - Pois digimaailmasta kuoleman jälkeen

ENTER ry on Uudellamaalla toimiva ikäihmisten tietotekniikkayhdistys, joka lisää seniorien digiosallisuutta
www.entersenior.fi
info@entersenior.fi

